

Rollenspel samenwerken

In deze activiteit gaan leerlingen ervaren hoe het is om vanuit een bepaalde rol te handelen. Ze ervaren wat voor invloed dit heeft op de rest van de groep. Tevens ervaren ze hoe het is om samen te werken met andere leerlingen die handelen vanuit een rol.

Doelen

- Leerlingen leren overeenstemming te bereiken in hun onderzoeksgroepje
- Leerlingen ervaren hoe het is om vanuit een bepaalde rol te handelen
- Leerlingen ervaren hoe het is om met leerlingen samen te werken die handelen vanuit een bepaalde rol
- Leerlingen maken samen afspraken over de samenwerking in hun onderzoeksgroepje

Duur

20 minuten

Werkvorm

Afhankelijk van de groeps grootte van het onderzoeksgroepje, maximaal vijftallen

Benodigheden

Per groepje:

- Opdrachtkaartjes (zoveel als het aantal leerlingen in het groepje, min de voorzitter)
- Vel papier
- Pen of potlood

Activiteit

Laat leerlingen eerst een voorzitter aanwijzen in hun groepje en geef hem/haar de opdrachtkaartjes. De voorzitter geeft aan ieder lid van het groepje een opdrachtkaartje met de tekst naar beneden. Iedereen leest het eigen opdrachtkaartje, de informatie mag **niet** gedeeld worden. Geef de voorzitters de volgende opdracht: Jullie gaan een gesprek voeren over wat jullie als groepje het leukste dier ter wereld vinden. Er moet dus één dier uitkomen. Jullie hebben hier vijf minuten de tijd voor. De voorzitter heeft géén kaartje en heeft als opdracht om ervoor te zorgen dat de groep na 5 minuten heeft beslist wat het leukste dier is.

Leg na 5 minuten de activiteit stil en inventariseer kort of ieder groepje een dier gekozen heeft. Laat de groepjes vervolgens eerst met elkaar evalueren. Wat ging goed en wat kan er beter? Hoe komt het dat het maken van een beslissing lastig was? Wat kunnen we daarvan leren? Laat leerlingen een aantal afspraken op papier zetten die belangrijk zijn bij het overleggen in hun groepje.

Bespreek deze regels klassikaal. Welke regels vinden alle leerlingen belangrijk? Ontbreken er nog regels? Voorbeelden van regels zijn:

- Deel alle informatie en ideeën die je hebt met de anderen in het groepje.
- Gebruik altijd argumenten om uit te leggen waarom je vindt dat iets zo is.
- Luister naar ideeën van anderen en laat elkaar uitpraten. Probeer vragen te stellen over wat diegene vertelt.

- Houd een positieve sfeer in de groep door de meningen en ideeën van anderen te respecteren. Bespreek en vergelijk de verschillende ideeën. Wat zijn de voor- en nadelen?
- Probeer het als groepje met elkaar eens te worden voordat er een besluit genomen wordt.

Maak de regels zo concreet mogelijk.

Tevens kun je de leerlingen vragen na te denken hoe je het gewenste gedrag kunt herkennen: wat zie je en wat hoor je? (Dagevos, 2017). Voorbeeld:

Luister naar ideeën van anderen en laat elkaar uitpraten.	
Ziet eruit als...	Klinkt als...
<ul style="list-style-type: none"> • Iemand die praat aankijken. • Je toedraaien naar wie je kijkt. • Iemand niet onderbreken als hij / zij praat. • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • 'Hmm, hmm.' • 'Nu mag Puck vertellen.' • ...

Verdeel de regels over de verschillende groepjes en laat elk groepje voor één regel opschrijven welk gedrag hoort bij de regels. Laat leerlingen tot slot de gemaakte regels ophangen in de klas / bewaren.

Achtergrondliteratuur samenwerken:

Dagevos, M. (2017). Samenwerkingsvaardigheden stimuleren, *JSW*, 8, 12-15.

Opdrachtkaartjes

<p>Je kiest één dier uit die jij het leukste vindt. Je bent het telkens oneens met ideeën van anderen. Je zegt zelf zo weinig mogelijk over <i>waarom</i> je dat vindt. Je zegt bijvoorbeeld: 'Ik vind dat gewoon geen leuk dier.'</p> <p>Als anderen proberen om voor een ander dier te kiezen, ben je het er niet mee eens.</p>	<p>Je doet niet mee met het gesprek. Je kijkt alsof je je verveelt en zit wat onderuit gezakt.</p> <p>Als de voorzitter je iets vraagt, geef je geen of kort antwoord.</p> <p>In het begin van het gesprek zeg je (niet te opvallend): 'Dit is saai.' Of: 'Ik vind hier niet veel aan.'</p> <p>Een beetje later in het gesprek maak je een paar onaardige opmerkingen naar anderen, zoals: 'Ik vind dat een stom dier.' Of: 'Wat een stom idee is dat.'</p>
<p>Je hebt goede ideeën over hoe jullie als groepje kunnen beslissen welk dier het leukste is:</p> <p>1e idee: Jullie kunnen eerst bepalen welke verschillende soorten dieren er zijn. Bijvoorbeeld: dierentuindier, huisdier, insecten, reptielen enz. Daarna kunnen jullie voor één van deze soorten kiezen. En daarbinnen kunnen jullie beslissen welk dier het leukste is.</p> <p>2e idee: Een andere mogelijkheid is bijvoorbeeld om te bekijken welke eigenschappen het leukste dier moet hebben (mooie kleur, aaibaar enz.).</p> <p>En heb je zelf nog andere goede ideeën?</p>	<p>Het maakt je niet uit welk dier er gekozen wordt. Jij stelt juist vragen aan de anderen. Je wilt weten waarom de anderen voor een dier gekozen hebben (argumenten).</p> <p>Als anderen iets zeggen, kun je vragen: 'Wat bedoel je precies?', 'Waarom vind je dat?' of 'Waarom vind je dat een leuk dier?'.</p>